

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Ishaja kot priloga „SLOVENCU“ vseder vsak prvi in tretji četrtak meseca. Ako je ta dan praznik, iside „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Nasnanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 6.

V Ljubljani, 16. marca 1893.

Letnik VI.

Zahvala svetega Očeta.

Prezvzišeni gospod knezoškof ljubljanski sporočili so v pismu z dne 28. februarja t. l. sv. Očetu po dunajskem apostolskem nuzelju kardinalu Alojziju Galimbertiju, kako izredno lepo in spodbudno se je v ljubljanski škofiji praznovala škofvska petdesetletnica sv. Očeta, javljaj se ob enem razna udanost čutila, katera so se jim ob tej priliki izrekla za sv. očeta Leona XIII. Na to sporočilo dobili so prevzvišeni gospod knezoškof iz Rma od papeževaga državnega tajnika kardinala Mariana Rampolla predragoceno pismo z dne 10. t. m., v katerem se sveti Oče priščeno zahvaljuje celi ljubljanski škofiji in vsem, ki so posebej čestitali, vzlasti še „izvršujočemu odseku osrednjega slovenskega odbora“ za izraze ljubezni in udanosti ter podelil vsem svoj apostolski blagoslov.

Pismo se glasi:

Prezvzišeni in prečastiti gospod!

Po prevzvišenem apostolskem pronunciju, bivajočem na Dunaju, zvedeli so sv. Oče o tem, kar se je zgodilo v Tvoji škofiji izrednega v znamenje radosti oni dan, ko so dopolnili petdeseto leto svojega škofovanja. Močno so se veselili sv. Oče zaradi tolikih in tako mnogobrojnih spričevanj udanosti in ljubezni do Sebe in to tem bolj, ker so slišali, da je njihova škofvska petdesetletnica nemalo ogrela pobožnost in pospešila obiskovanje službe božje. Zato hočejo sv. Oče, da se po Tvojem posredovanju naznanijo čutila očetovske njihove naklonjenosti vsem vernikom Tebi izročeni, kakor tudi čutila hvalečnosti do vseh tistih, ki so v ljubljanskem mestu bodisi zasebno v svojem imenu, ali pa kot javne osebe pred Teboj izrazili svojo udanost do njih.

Posebno zahvalo izrekajo dalje „izvršujočemu odseku“ katoliškega shoda, ki je skrbel za to, da je pismeno sporočil svojo čestitko in svoja voščila.

Sveti Oče podelil preblagohotno apostolski blagoslov Tebi in celi škofiji, kateri stojiš na čelu, kakor tudi

imenovanemu odseku v poročto božje pomoči, katere prosijo od Boga, delilca vseh darov, da rodi delo od njega začeto, veselih in obilnih sadov.

Ko sem Ti po svoji dolžnosti to sporočil, preostaje mi še dolžnost, da Ti izrazim čutila odkritosrčnega spoštovanja, s katerim sem iz dna srca

najudanejši

M. kardinal Rampolla.

V Rimu, 10. marca 1893.

Knez in škof lavantinski so dobili ta-le odgovor: Potrebno se mi je zdelo sv. Očetu takoj sporočiti o slovesnostih, s katerimi so verniki v lavantinski škofiji praznovali jubilej sv. Očeta. V posebno radost mi je Vaši knezoškofovski milosti izraziti čutila tolažbe in očetovske zadovoljnosti, ki so prešinjala sv. Očeta zaradi toliko lepih dokazov ljubezni in vdanosti vaše škofije. V zagotovilo posebne naklonjenosti podeljujejo iz dna srca Vaši ku.-škof. milosti in Vaši pastirski skrbi izročeni vernikom svoj apostolski blagoslov.

To nam kaže, kako dobro so sv. Oče poučeni o naših slavnostih in kako so jih veselili ti dokazi udanosti in ljubezni. — Vzlasti še povdarjamo, kar je važno za vse Slovence, kako sveti Oče s posebno zanimanjem omenjajo izvršujočega odseka I. slov. katol. shoda in želé, da delo na tem shodu rodi veselih in obilnih sadov. Sv. Oče, ki so blagoslovili katoliški shod in zborovalce tedaj, ko so zborovali, zopet blagoslavljajo njegovo delo, želé mu veselih in obilnih sadov. Kako mirno in lahko se zato prenašajo vsa neopravičena očitanja zaslepljenih nekaterih rojakov, s katerimi v naroda nečast bližjo to prelepo, prepomenljivo dejanje slovenskega naroda v njega novejši dobi. — Blagoslov sv. Očeta nam je poročto, da delujemo na pravem potu, blagoslov njegov nas bo podpiral, da z združenimi močmi vseh dobro mislečih Slovencev uadaljamo to pot, spopolnimo pomanjkljivosti ter s tem pričetemu delu zagotovimo vedno lepše vspehe.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjako. Dne 2 marca izročila sta župan in župnik občine pri Sv. Gregoriju prevzvišenemu knezu in škofu ljubljanskemu krasno izdelano spomenico, s katero so ga izvolili za častnega občana. Škof so se zahvalili gg. Brencetu in Fr. Jakliču, ter ju naprosili, naj sporočita to zahvalo vsem občin-kim možem in celi občini, ki se naj vsikdar vdano oklepa svojih dušnih pastirjev. — V Idriji je lepo praznoval 1. t. m. g. šolski ravnatelj Jak. Inglič petindvajsetletnico, odkar deluje kot učitelj v Idriji. — V Cerkljah pa se je dne 29. februarja prelepo poslovil od šole gosp. vodja in nadučitelj Andr. Vavken, v kateri je učil nad 37 let. Za to priliko so imeli lepo šolsko slavnost. — V Radovljici je umrl 4. t. m. uradnik g. Jakob Butalič. Bil je veren in pošten in zato povsod priljubljen. — Isto noč je umrla blaga gospa Franja Homan, rojena Malj, iz znane družine v Trzinu. Naj v mira počiva! — V Hrušovki pri Kamniku je za župana izvoljen Fr. Matjan, svetovalca pa Jakob Korošec in Anton Vrankar. — Dvorasredna šola v Škocjani v krškem okraju se razširi v trirazredno, na novo se ustanove šole v hrvaškem Brodu, v Telčjem in vspretni razred na štirirazrednici v Starem Trgu. — V St. Petru na Krasu se je prikazala hripa, ki otroke nadleguje. Sploh je tam mnogo revščine, ker krompirja, glavnega pridelka, lani niso mnogo pridelali in jim je šeta v hudi zimi zamrznil po mnogih sbrambah. O, ko bi se nas pač spomnili gori pri bogati mizi na Dušaju ter

nam pomagali s semenom ali denarjem! — V Polhovem Gradcu so imeli hudo zimo in mnogo bolezni. Oudotni šoli je krajska hranilnica podarila 50 gl. za šolski vrt. — Na Zemonu pri Bistrici je umrl 4. t. m. posestnik in mnogoletni vrli župan J. Z. Potepan. Za svoje zasluge prejel je od cesarja srebrni križec, kakor rajski Ličan. Sedaj počivata oba na trnovskem pokopališču. — Ponesrečil se je, kakor se nam poroča iz Mečin, dne 6. t. m., v tamošnji tovarni za cement štirinpetdesetletni Janez Mrak, doma iz Podgorja pri Kamniku. Hotel je namreč spustiti vodo na kolo, a odpirajoč zatvornica spodrsne mu ter pade pod kolo, koje mu pri tej priči zdrobi nogi in zmečka spodnji život. Mrtvega so čez malo minut izvlekli ter odpeljali domov gotovo ne v veselje ubogi ženi-vdovi. — Prečast. provincijal usmljenih bratov v Gradcu, kateri mislijo zidati v Novem mestu bolnišnico, naročil je stavbenemu mojstru Treotu, da napravi načrte za zidanje.

S Koroškega, dne 10. marca. Prevodom papežev petdesetletnice so razsvetili v Spod. Dravogradu na predvečer slavnostnega dne ves trg. Vse hiše so bile lepo razsvetljene, samo okna stanovanja — učiteljev so ostala čisto temna! Ubožčki menda niso imeli drobiča, da bi bili kupili par svečic in razsvetili svoje stanovanje! Pokazali pa so s tem zopet jasno in neovrgljivo, kako jim mrzi katoliška cerkev in njen poglavar rimski papež! S tem pa so se učitelji sami avrstili med „mračnjake“.

Listek.

Angelj — pri prvem sv. obhajilu.

Kedar začne sijati gorko pomladansko solnce, tedaj se prebudi zemlja iz dolzega zimskega spanja, in povsod v naravi se prične veselo, novo življenje. Prijetna toplota privabi iz tal rumene trobentice, ljubeznive marjetice, in različne druge trave in zelišča. In polje in log, in gora in hrib: vse je v kratkem času zagrnjeno v prijazno zeleno odejo. Kedo je vse to naredil? Solnce je naredilo tako veliko spremembo.

Ravno tako milost božja, dušno solnce, spreminja, proboja in oživlja našo dušo. Milost božja priklie na dan iz našega srca mnogovrstnih lepih cvetic in zalih cvetov: čednosti krščanske, veselje do molitve, pohlevnost, potrpežljivost, ubogljivost itd.

Pa, ljubi čitatelj, poslušaj, kako se je to res spopolnilo pri neki deklici, ki je šla prvokrat k sv. obhajilu.

Jerica ji je bilo ime in pri hiši se je reklo pri Severji. Stara je bila 10 let, ali bila je modra in previdna, da bi vsakdo sožil, da je mnogo staraja. Severjeva Jerička je bila v vsem svojem vedenju nenavaden otrok. Stariši je niso opominjali nikoli. Brž je uganila, kaj želita oče ali mati in rada je njima postregla vselej, če je le mogla.

Kako grdo delajo otroci, katerim se ukaže dvakrat, trikrat, pa še ne ubogajo. S tujimi ljudmi je znala biti tako prijatna, da se je njim takoj prikupila. Vsaka reč ji je prav prišla in hitro je dobila priložnost, kjer je mogla bližnjemu kaj dobrega storiti. Ljudje so rekli: „Ta bo prav za usmiljenko dobra.“ Vendar deklica ni bila vže od nature taka. Kakor je bila še mlada, trudila se je vže vendar veliko, da si je teh čednosti pridobila. Stariši njeni so jo jako lepo učili. Navadila se je vže zgodaj samostojno misliti, da je sama od sebe se kake stvari lotila, ne da bi jo za vsako reč posebej priganjali.

Gospod župnik so bili med drugimi otroci odbrali tudi Jerico, da pojde k prvemu sv. obhajilu. Pri krščanskem nauku so priporočali enkrat, da morajo otroci, ki se sedaj pripravljajo za sv. obhajilo, biti prav posebno pridni. Poveda'i so njim, kako naj vsak dan molijo, zjutraj in zvečer, da bi mogli lepše in vrednejše prejeti prvo sveto obhajilo. Pa gospod župnik so tudi dostavili, da še ni zadosti, da se smeti, namreč grehi, pometajo iz srca. Treba je narediti tako, kakor o procesiji sv. R. Telesa. Najprej se posnatižjo ceste, potem se pa še mlaji postavijo in z zelenjem ozaljšajo ceste in h šo. Tako je treba za sv. obhajilo pomesti ne samo smeti iz srca, ampak postaviti tudi mlajev, cvetic vsaditi v dušo. Te cvetice so čednosti, recimo, da šolar prav rad uboga, da se vestno varuje laži, ali komu kaj dobrega stori itd.

kateri priimek tako radi dajejo nam vernim katoličanom!! In taki ljudje naj učé in vzgojujejo našo katoliško déco! Res žalostne nam usode! — Z-leznico v ziljsko dolino začó graditi še letos. — V Celovcu se je ustrelil minoli teden dijak učiteljske pripravnice J. Lang. Strašno, kako se na Koroškem množé samomori! — G. c. kr. glavar celovški baron Mac Nevin, zagrizen nasprotnik Slovencev, je nedavno zopet pokazal svoje „dobro srce“ do Slovencev. Prepovedal je vrlemu narodnemu županu kotmarovaškemu g. M. Prosekarju, da ne sme slovenski uradevati (!!), in ko je poslal v drugič slovensk dopis, ga je mogočni okrajni glavar kratkomašo obsodil na 20

gold. globe!! Tako se dela na Koroškem proti Slovencev, ki se niti svojih postavnih pravice ne smejo več posluževati! Kdaj bode se vendar enkrat obrnilo na boljše? — Judeževé groše sloglasnega nemškega „schulverein“ sta dobili šoli v Stebnu na Zili in na Bistrici v rožni dolini. Tudi mnogim učiteljem dal je „schulverein“ svoje groše, da s tem večjo vneemo ponemčujejo slovenske otroke. — V Črni so vkljub silnemu pritisku od nasprotne nemško liberalne strani pri občinskih volitvah zmagali zavedni Slovenci! Zivio! Slava neustrašenim volilcem!

Cerkev in šola.

Misijon na Studencu pri Krškem.

Iz Studenca se nam poroča: Čas od 25. febr. do 6. marca t. l. bil je za našo faro večdnevni praznik. Naš skrbni gospod župnik udeleživši se v pretečenem letu misijonov bližnjih fará, sklenil je tudi domači fari prirediti misijon, ter je naprosil za to preč. gospode ljubljanske lazarište, ki so rade volje ustregli ter prišli k nam na dan sv. Matije. Domači gospod župnik pripravljaj je svoje župljane že dolgo časa na to pobožnost. In tako so gg. misijonarji nadaljevali s svojimi izbornimi, prepričevalnimi in v srce segajočimi govori, katerih se je vse staro in mlado udeleževalo. Ljudstvo je hitelo od blizu in daleč k tej redki pobožni slavnosti v tolikem številu, da je bila cerkev premajhna. Vse slavnost je pa pove-

ličevalo lepo cerkveno petje, katero se tu prav pridno goji z moškimi močmi. — Razven gg. misijonarjev so še prav pridno spovedovali gg. župnika svetoduški in domači, ter č. oče kapucin iz Krškega.

Praznični dnevi so nam le hitro pretekli in prišel je sklep sv. misijona. Lep spomladni dan nas je zbral k skupnemu sv. obhajilu. Popoldan ob 3. uri bil je slovesen spreved z Najsvetejšim, katerega je vodil prečastiti gosp. dekan z obilno asistenco. Zbralo se je na tisoče ljudstva, šolska mladina z učiteljema in zastavo. Spreved je bil veličasten in v najlepšem redu; posebno lepo je bilo gledati dolgo vrsto z venci okinčanih učenk in tudi odraslih deklet; pa tudi okna bila so zelo olepšana in razsvetljena. Vse je pobožno molilo in videlo se je, da

Le poslušajte, kako je Jerica spolnjevala epomine svojega dušnega pastirja.

Pri sosedovih je bil na stanovanji star, bolehav samec. Ljudje so mu rekli „gosposki stric“; „stric“ zato, ker v tisti vasi sploh vsakemu radi pravijo „stric“ ali pa „teta“, še posebno otroci; „gosposkega“ pa so ga imenovali, ker se je nosil res nekam bolj gosposko. Sodil bi ga človek po zunanje, da je bil nekaj vojak ali kak drug „gospod“. Obleka njegova, dasiravno obnošena, kazala je vendar, da ni bila narejena za navadnega kmeta. Sicer pa je bil mož resen, včasih jako zamišljen, skoraj bi rekli, čmeren. Pred sosedovo hišo je sedel, zrl pred-se, pogledal za hip ljudi, ki so prihajali mimo, pa zopet povetil oči, ne da bi koga kaj vprašal ali s kom kaj govoril. Odraščeni vaščani so ga pustili pri miru, tudi radi niso govorili o njem; otoci so se ga bali. Jerica se mu je jednoč plašno približala, in ga je tudi obgovorila. In glej, mož jej je tudi odgovoril, in govoril je z deklico lepo, prijazno: od takrat ga je Jerica rada imela.

Nekaj dni sem ga pred hišo ni bilo več videti. Bil je obolel. Ko Severjeva izve, da je mož bolan, takoj poprosi mater, če sme obiskati „strica“ pri sosedovih. „Nesla mu bom rozic“ — pravi nedolžno dekletce. Mati so ji dovolili.

Vsa vesela priteče Jerica domu. „Sem vže bila tam — hiti v eni sapi — tako s strahom sem potrkala na

vrata, šla sem noter pa sem mu dala šopek vijolic. Rekla sem, da sem jih zanj nabrala. Bil jih je prav vesel. Položil jih je na zglatje poleg sebe, češ, da ima vijolice rad, ker tako lepo diše. Vprašala sem, kaj mu je: „Trga me po udih, noge, puntika, imam vse zvite“ — je odgovoril. Mati, pa tako mraz ima mož v sobi. Zakurila sem mu peč, in odprla okno, da se je prevetrilo stanovanje; ko sem vže mislila oditi, prinesla je gospodinja kosilo, pa čisto mrzlo. Stric je bil nejevoljen, da mu tako mrzlo prinese. „Če ti ni prav, pa si svojo kuharico dobi!“ — se je hudovala sosedinja. Nič ni mogel jesti... Mati, kaj me bote pustili, da bom hodila tja in bom jaz možu stregla, dokler bo bolan? Jaz bom lažje in hitreje hodila iz gostilne, kakor stara Antonovka, ki ima še svojih skrbi vse polno v glavi.“

Jerica je postala gospodinja ubogemu bolniku. Zmeraj je brisala in pometala in snajhla v sicer priprosti pritlični izbi, tako, da je bilo v sobici v kratkem času vse spremenjeno. Seboj je jemala, ali „berilo“ ali „katekizem“, da ni časa zamujala. Vsedla se je poleg postelje bolnikove in se učila, kar so dali v šoli gospod učitelj, učiti. „Gosposki stric“ pa je poslušal in nazadnje izpraševal, če je vže dovolj znala svojo nalogo. In kako je bila vesela, če je mož smehljaje rekel: „Jerica, vže znaš!“ kako je bil pa tudi vesel zapuščen mož vselej, kadar ga je obiskala angeljska deklica.

je vsa fara telesno in duševno praznično obličena. Minuli so vsi obradi sv. misijona, prišel je večer in ločili smo se ter vrnili v tihem veselju in nekako prerajeni na svoj dom. Cel si iz mnogih ust besede: Presgodaj je minulo, Bog ga nam daj še dočakati! Kako je bilo pa ljudstvo v tem času res vneto za vse sveto, se ne dá popisati. Le težko se je ločilo od častitih gosp. lezaristov. Pa tudi gg. misijonarji so nas zapustili s popolno zadovoljnostjo, katero so izrazili ključerjem, odom krajnega šolskega sveta in vodji šole, kateri so se jim poklonili po končanib duhovnih vajah ter se v imenu vseh faranov dostojno zahvalili za njihov trud pri pretežavnem poslu.

Konečno pa izrekamo vsem onim, ki so pri tem rajskem veselju sodelovali, srčno zahvalo s pristavkom, da bi seme, katero se je sejalo v tem pastnem času, rodilo v naših vernih srcih obilnega sadu.

„Ali bo Angleška postala katoliška?“

Pod tem naslovom prinesle so zanimiv članek „Cat. Times“. Vprašanje to se je noveše čase večkrat ponavljalo; in skoraj zmeraj se nam je odgovarjalo: bo katoliška. In res, če pomislimo velkanski napredek, ki ga je katoliška cerkev storila na Angleškem zadnjega polstoletja, ko se je namočile številu katoliških cerkva od 568 na 1335 in številu katoliških duhovnikov od 826 na 2478 — bi pač vsak upal, da se v kratkem povrne vsa Angleška v naročje svoje prave matere sv. katoliške cerkve. — In vendar pravijo „Times“, da pri vsem tem ni bila Anglija še nikdar tako malo nagnjena povrnuti se v katoliško cerkev, kakor ravno sedaj. In kardinal Vaughan, mož, ki

Enkrat popoldne je začelo pri cerkvi zvoniti. Pokopavali se starega Boldina. Dekletce poklekne, sklence roki in pravi: „Moramo moliti za ranjcega.“ In na glas je molila tri očenase in češčena si Marije za verne duše v vicah. Bolnik je bil tih. Nekako začudeno ga deklica pogleda in vpraša: „Stric! zakaj pa niste molili; za verne duše je treba moliti!“

Možu se je videlo, da je nekam v zadregi. Neljubo mu je bilo to vprašanje. „Govorim težko — odgovori brez nekega časa — bom molil drugi pot.“

Kmalu se je ponudila jednaka prilika, da je Jerica pri bolniku molila. Bila je ravno nedelja. Gospod župnik so priporočali šolsrjem, da so ob nedeljah popoldne v cerkvi sv. križevi pot molili posebno pa so želeli, da pridejo tisti, ki so se pripravljali na prvo sveto obhajilo, večkrat počastit presv. B. Telo v tabernakeljnu. Tudi mati Jeričina je rada po krščanskem nauku nekoliko v cerkvi ostala, če je le mogla. Tedaj — bila je nedelja. Jerica je prišla pogledat k bolniku. Saboj prinesla je mašno knjižico, z namenom, da gre potem v cerkev. Ravno se je odpravljala, ko moža hude bolečine popadejo, kar vil se je na postelji. Zdaj pa ne morem iti, si misli otrok. „Bom pa tukaj ostala, pravi deklica, vsaj tudi pri vas lahko molim.“ In pokleknila je k oknu, skozi katero se je videlo k farni cerkvi, in spoštljivo in pobožno molila, najprej litanije sv. E. Telesa, potem pa še nekatere druge

z bistrim očesom jasno spregleda ves položaj na Angleškem, sam pravi, da je veliko resnice na tej izjavi. „Je zadržek med nami“, pravi. „ki drugoverce odvrča od nas, da se ne spreobrnejo, in dokler ta zadržek ni odstranjen izmed nas, je zastoj upati, da bi Velika Britanija bila pridobljena za sv. katoliško vero. — Ta zadržek je pa kuga pijanosti.“ „Ni ga morebiti naroda“, pravi nadalje, „ki bi toliko po učinkih sodil, kakor Angleži, in sobes dokaz o resnici takega nauka pri njih toliko ne izdā, kakor čednostno življenje, ki se prikaže kot sad tistega nauka.“

Hočejo torej katoliki — tako trdi kardinal — spreobrniti detelo k svoji veri, zamorejo vspevati samo tem potom, da s svojim življenjem pokažejo (bodisi v nrazen ali socialnem življenju), da katoličanstvo je res vera napredka. Če bodo drugoverci vidili, da njih vera vodi tudi dejansko življenje, da cni so poštenejši, čistejši, vzdržni, trezniši, pravičnejši kakor drugi krog njih živči nekatiški kristijani. . . . potem gotovo bo prišla njih vera v veljavo tudi pred onimi, in spreobrnjenje velike Anglije potem ne bodo več le samo lepe sanje. A najteža napaka je, tudi med katoliki — pijanost.

Zato se pa menda tudi nikjer s toliko odločenostjo in tako vsestransko ne bije boj zoper nesrečno izgupitje, kakor na Angleško-Irakem. 20 škofov se je nedavno združilo, da hočejo vplivati na vlado, da se postave v tem oziru spremene in potem tudi vzdržujejo. Na vse strani se ustanovljajo „družbe treznosti“ in katoliški časopisi veselo prinašajo v posebnih predalih poročila o delavnosti in napredku v teh družbah. — Škofje opominjajo sami ljudstvo v pastirskih listih, in naročajo svojim duhovnikom, naj ves svoj vpliv obrnejo na to, da zatro in iztrebijo to strast

molitve. Bolnik jo pogleduje po strani, nič ne reče, tudi ne sklence roki in ne naredi križa, da bi še on molil. Na njegovem obrazu se je bralo, da se vrši hud boj v njegovi duši.

Proti koncu deklica na glas moli: „Češčena bodi kraljica . . .“ Ko je bila skončala, se obrne rekoč: „Stric, zakaj niste molili: češčena bodi kraljica? Vsaj ta molitev je tako lepa in nam privabi toliki blagoslov z nebes!“

Bolnik zroč v nedolžne Jeričine oči, molči . . . molči in na to, kakor bi se hotel šaliti, na kratko reče: „Ne znam te molitve!“

„Kaj — se zadržame Jerica — češčena bodi kraljica“ ne znate moliti? Kaj res, stric, tega ne znate moliti? Moja mati so me je naučili še predno sem začela šolo hoditi.“

„Tedaj moram narediti z vami, kakor so naredili z manojo moja mati.“ To izgovorivši prime za stari zgubani roki: „Tako — pravi — naredite, ter mu jih sklence, bom jaz vas učila. Le poslušajte! Govorite za manojo!“

In začela je izgovarjati lepi slavospev Marijin, besedo za besedo, in bolnik za njo, boječ se dekličine zamere. S prva je govoril bolj tje v en dan. Ko pa sliši besede: oh obrni tedaj naša pomočnica svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa. . . . mu je začelo nekam čudno prihajati. Glas mu je bil čedalje resnejši. O milostljiva . . .

izmed ljudstva; da, v jedni škofiji (Raphoe) je celo naravnost zapovedano, da morajo vsi duhovniki skupno v pridigi opominjati, prositi in svariti verne, da se varujejo te kuge. Določena je za ta dan 5. nedelja v postu.

Podobe iz življenja.

(Dalje.)

15 Zvest do smrti.

Pred nekim selskim dvorcem, kakoršnih zre z gribev krog mesta Boena na Tirolskem obilo v dolino, pogovarjala sta se nedavno dva gospoda, preprost duhovnik in imeniten sveten gospod. Postarna sta že oba, zlasti v letih je videti duhovnik. Njun razgovor se suče o kočljivi stvari, namreč o tem, ali je kdaj dovoljeno lagati.

„Moje prepričanje je,“ pravi duhovnik, „da vedé ni dovoljeno govoriti neresnice nikdar in nikomur na svetu. Zakaj večna, nedotakljiva zapoved božja je, da vedno resnico govorimo, ker na njej sloni vse življenje in občevanje. Zato pa tudi Bog sam ne more nikdar reči človeku: Dovoljeno je lagati. Tedaj bi grešil Bog sam proti sebi, ker je večna respica sama: s tem pa bi uničil samega sebe.“

„To je pa prehudo,“ odvrne sveten gospod — bil je minister — „ako bi človek tako sodil, povedal bi prav težko najmanjšo neresnico. Da bi poznali, častiti gospod, bolje svet,“ nadaljuje smehljaje, „bi pač tudi drugače govorili. Kdo neki ne laže dandanašnji? Koliko se govori neresnice, koliko se slepi med možmi, kateri se imajo sami in tudi drugim veljajo za poštenjake! No, véasih si

o dobrotljiva . . . o sladka Devica Marija! — končala je Jerica ponehavši trikrat s povdarkom. In mirno, tihotno šepetal je bolnik za njo tudi zadnje besede. Obraz je bil kakor spremenjen, čez lice se prikaže zategla guba in iz očesa mu prilesketa debela — solza. Trd je bil sicer ta mož in jokati, to ni bila njegova navada, ker poskusil je veliko na svetu, tako, da mu je do cela otrpelo srce. Ali ljubeznivi, nežni glas dekličin omečil ga je danes, da se je — zjokal.

Ko se Jerica odpravlja, obrne se in na lahno reče: „Jerica, kaj ne jutri bodeva zopet tako molila!“

Vesela pride deklica domu in pripoveduje vse to svojim starišem. Seveda ona ni imela tega za kaj posebnega, a domači se spogledujejo. Ne reko nič, kakor le to, da naj le hodi k staremu stricu in pridno moli zanj. Povedati ji niso hoteli, da je ta mož brezbožnež, ki se vže leta in leta nič ni zmenil za sv. zakramente. Nazadnje, si mislijo, bode celo Bog ravno po naši Jerici spreobrnil velicega grešnika.

Ta „gospodski stric“ bil je res v pravem pomenu besede zgubljen ovčica.

Bil je nekaj bogat. Kjer je bil doma, se je reklo „pri Korenovih“. Stariši njegovi so imeli lepo premoženje, pa preveč so božkali svojega sinčka. Dali so ga v šolo, da bi se kaj naučil. O Bogu mu pa nikdar niso dosti go-

je pa res treba tudi na tak način pomagati iz zadrege.“

„Gospod, vi se pač šalite,“ vsklikne duhovnik. „Ako pa ne, potem je žalostno. In ko bi tudi nekdo na svetu več ne veroval, da ni laž nikdar dovoljena, res bi bilo to še vedno. Saj vas uči izkušnja,“ nadaljuje resno, „ako ni zvestobe in resnicoljubnosti, tudi reda ni več. Vzgojite si dete, ki bode vselej govorilo resnico, rešili ste je. Laž je njegova poguba. Zakaj iz lažljivosti izvira vse zlo, na njeni podlagi ni obstanka.“

„Trde so vaše besede,“ odgovori tovariš. Mučno so ga bile zadele resne in odločne duhovnikove besede. „Poglejte pa, častiti gospod, kako je v življenju. Ali res mislite, da v svoji domači deželi, ki jo imenujete celo „sveto Tirolsko“, dobite še deset pravičnih, ki bi pod nobenim pogojem ne lagali?“

Temna rudečica je polila plemeniti, lepi moški obraz osivelega duhovnika. Na to pa odvrne: „Gospod, ne zamerite, ali s tem ste hudo razžalili naše ljudstvo. Morebiti se je ta ali oni lagati učil, sploh pa se drži naše ljudstvo trdno vere in vernosti; zato pa je tudi odkrito in resnicoljubno. Za pokoro pa čujte sledéči dogodek.“

Starček je pokazal z roko na mesto, ki se je razprostiralo krog mogočne cerkve, pokazal tudi pokopališče v bližini mesta.

„Tukaj doli se je prigodil še v tem stoletju dogodek, ki jasno priča, da so še možje, ki so pripravljeni rajši vse izgubiti, kakor vedoma grešiti, vedoma neresnico govoriti. Glejte, tu doli v Boenu so imeli leta 1810 Francozi zaprtega nekega moža, znanca velikega Andreja Hoferja. Bil je kmet in krčmar, ime pa mu je bilo Peter, njegova hiša še stoji ob Brennerjevem prelazu ter je dobro

vorili, kakor bi takemu, ki je bogat, ne bilo Boga potreba. Vzrastel je sinko — vseskozi huda, pekoča kopriava. Lotil se je bil trgovine. Najprej je kupčeval z lesom, potem z vinom, in nazadnje s konji. Konji so ga jako veselili. V cerkev pa ni hodil nikoli. V njegovi hiši se je zbirala vsa sodrga. Očeta in mater ni več maral. Oženil se je bil zoper voljo svojih starišev z žensko, ki tudi ni imela lastnosti, kakoršne se tirjajo od krščanske žene. Pa četrt zapovedi božje, katero je zapisal s svojim prstom Bog sam, še nobeden izbrisal ni. Če je kdo prečrtal nje prvo polovico, prst božji je pričal, da se druga polovica izbrisati ne dá — kazen ni izostala nikoli. Tako je bilo z našim sprijenim sinom. Njegovo gospodarstvo je šlo rakovo pot. Umrli mu je žena, umrli so mu otroci; prekladal je dolgove z rame na ramo. Nazadnje je začel prodajati gozde, potem njive: sprva je prodajal sam, nazadnje so mu prodajali drugi. H koncu je zgubil vse, le nekaj denarja je bil rešil, kateri si je bil prikrikl z zviščo.

Vrhu tega je prišla bolezen. Koren bil je revež, le beračil še ni. Pa do tega bi po njegovi misli tudi ne smelo priti. Nastanil se je bil v naši vasi. Sam na-se je bil jezen. Grozne misli so mu rojile po glavi. Sklenil je vže bil na tihem, da pač hoče toliko časa živeti, dokler bo kaj denarja. Potem pa . . . skoraj ne moremo besede zapisati, hotel se je — vstreliti. Če mu je véasih rekel notranji glas, naj se obrne nazaj k Bogu, zdelo se mu je

znana popotnikom. Bil je mož, da so ga bili Bog in ljudje veseli: velik, lep, kakor malokdo, vesel in ljubezniv, pa tudi veren in pobožen katoličan. Zajet je bil z orožjem v roki potem, ko so bili na Dunaju Tirolsko že izročili Francozom. Naše ljudstvo pa je predobro poznalo francoske vojake, zato pa jim ni hotelo mirno izročiti svojih otrok, žen in hčer. Očetom našim ni bilo tu za politiko, marveč v prvi vrsti za vero in uravnost, bil je verski boj proti nečloveški, brezbožni, satanski druhali. Krémárja Petra so torej vjeli in v Bocnu zaprli. Obsojen je bil k smrti. Plakali so zavoljo te obsodbe krémárjeva žena, otroci, plakali njegovi obilni znanci. Vsi so prosili pomilodjenja, da, celó velikodušna žena francoskega generala Baraguay d'Hilliersa se je potegnila s svojo priprošnjo za vrliga moža. General je bil blagega in mehkega srca ter se naposled udá silnim prošujam; obsodbo prekličé, češ, da je neka pomota. S tem pa so se začeli hudi dušni boji v jetnikovem srcu. Generalov spremljevalec ga obišče v ječi ter mu namigne, da se lahko reši, ako naznani, da ni vedel za ukaz, katerega je bil dal podkralj italijanski 12. novembra 1809. Ta ukaz je pretii s smrtjo vsakemu, kogar bi vjeli oboroženega; po tem ukazu obsojen je bil tudi Peter v smrt.

„Tega nikdar ne,“ odvrne jetnik ter ponosno upré svoj pogled v vojaka, „lagal ne bom in naj bi si imel tudi odkupiti svoje življenje, rajši grem čistega srca v večnost, kakor bi omadeževan še dalje živel na svetu. Vem, kaj sem zakrivil in bom tudi mirno nastavlil svoje srce smrtnim krogiam.“

„To so njegove lastne besede,“ pravi duhovnik gánjen, „popolnoma dobro vem.“ Potem nadaljuje: „S tem

to nemogoče. Obsojen sem, da tako živim in tako umrjem. Tako je bil mož po duši in telesu prav siromak na svetu.

Enkrat pred nekaj časom je bil hudo bolan. Gospod župnik so ga obiskali; prigovarjali so mu, da bi se spovedal. Ni bil ravno hud, da so prišli. A odgovarjal je hladno in nazadnje je rekel, da se častitemu gospodu pač ni treba drugi pot truditi za tako stvar, češ, kadar vas bom rabil, vas bodem vže poklical.

Česar župnik niso mogli doseči, to je dosegla v svoji priprostosti ljubezniva Jerica.

Bil je večer pred „belo nedeljo“. Jerica je bila zopet pri „stricu“ — ali recimo, ker ga zdaj poznamo, pri Kórenu. Tisti popoldan bila je zadnjikrat pri spovedi; pripravljala se je za veliki dan prvega sv. obhajila. Vsa je bila srečna. Navdajala jo je trdna vera, prisréna vdanost do milega Jezusa; nedolžnost ji je igrala v očesih in sveto veselje ji je odsevalo z obraza. Tiba in resna vstopi v bolnikovo sobo. Videti je danes nekam drugačna, govori le malo, vsaka beseda je premišljena, tudi hodi in vede se danes drugače, kakor sicer. Duh Božji se je vže vselil v to srce, zato se milost Božja razodeva tudi v zunanji telesni lepoti; kar dopovedati ni mogla, kako vesela je, da bo prejela Gospoda v presv. rešnjem Telesu. Tja k postelji je stopila in govorila je tako otroško, ljubeznivo, nedolžno in odkritosréno, kakor bi pred seboj imela svoje ljubo mater, ne pa zastaranega grešnika.

pa še ni bilo vže pri kraju. Jetnikova velikodušnost in vestnost je napravila na blago ženo sovražnega poveljnika globok vtis; prav sedaj je sklenila, da mora rešiti blago življenje. Prišla je sama v ječo — njen mož jej je bil dovolil — da bi jetnika pregovorila in rešila. Prosila ga je, v solzah ga spominjala tibe družinske sreče, njegovega najljubšega imetja na svetu, a vse je bilo zaman, nič ga ni omajalo. Prosila ga je še, naj se je spomni v večnosti, potem pa se ibteč ločila od njega, zakaj spoznala je, da tega junaka ne more nikdo pripraviti do tega, da bi govoril tudi le najmanjšo neresnico.“

Zopet je starček-duhovnik nekoliko ponehal, potem pa z nova nadaljeval: „A prestati mu je bilo še huje, človeško srce pretresljivo izkušnjo. Drugo jutro se namreč zopet odpró jetniščina vrata. Žena in otroci njegovi so prišli k njemu. Obupljivo se oklepa žena svojega moča, objemljejo otroci svojega očeta, vsi prosijo, naj si reši življenje. Otrpel hude bolesti zré ljubeči oče na svoje drage. Na to pa se iztrga svoji ženi, poljubi otročiče pa vristi, vzame najmanjše dete na kolena ter je boža, stoji ženi pa pravi: „Draga, obiskala si me tu, da me odvrni od pota pravice. Ali res misliš, da imam kamenito srce, da mi ne gori ljubezni za te male? Sedaj pa me sodi ti sama! Zahtevaš, naj trdim, da mi podkraljeva prepoved ni bila znana. Vprašam te pa: ali nisem vpričo tebe in vpričo tovarišev prebral prepovedi in ali nisem vseh vprašal: ali se ukлонimo prepovedi? In ali niso vsi odgovorili: „Bog živi cesarja Franca!“ Sedaj so me kot načelnika uveli, ponujajo pa mi zavoljo visokih priprošnjikov prostost, ako z lažjo omadežujem svoje ustnice. In sedaj, povej mi, draga: ali sme kristijan grešiti, in ako bi zato tudi oči

O te besede nedolžne deklice, kaki hudi udarci so bili za bolnika na postelji!

Potem je s „stricem“ molila. „Kaj ne, stric, nevoj bote tudi vi en očenaš molili za-me, da bom jutri vredno prejela prvo sv. obhajilo?“ Bolnik prikima.

Nato deklica poklekne k postelji, rekoč: „Še nekaj prosim, blagoslovite me za juterejši dan . . .!“

To je bilo zadosti. Srce se je omečilo.

Molčé ji položi roko na rumene laske in z ihtečim glasom izgovarja, da niti prav Jerica vsega razumela ni: „O Bog v nebesih . . .! ako te smem — še kaj — prositi, prosim te . . . blagoslovi . . . tega angelja tukaj! In Jerica, ti jutri tudi za-me moli. In . . . in . . .“

„O, kaj rada. To sem vže prej mislila, da bom za vas molila. In — kaj ste še hoteli reči? Le povejte! Vse rada storim za vas, če le morem.“

„Dobro! Potem boš še nekaj za-me opravila!“ Govoril je odločno: „Imaš čas?“

„O da, imam, imam!“

„Prosim, pojdi in pokličí gospoda župnika. Tudi jaz hočem jutri sv. obhajilo prejeti!“

Mislite si Jeričino veselje. Kakor lahkónoga srnica tekla je v farovž. Še tisti večer so prišli gospod župnik s „štolo“. Dolgo so se mudili pri bolniku. „Tako!“ — pravijo na zadnje zadovoljni. „Jutri je sv. maša radi prvega

svet pridobil? Ali lahke vesti priporočaj kaj takega svojemu možu?"

Bolestno je za odgovor odmajala z glavo. Dvignila se je srčno uboga žena, tesno se oklenila z otroki očeta ter mu s tresočo roko podala posodico blagoslovljene vode, da v slovo še enkrat blagoslovi svoje drage. Srčni možak je plakal, ko je prekrižaval vsakemu čelo, silne bolesti omaga ter se zgrudi. Mater in otroke, ihteče in tožeče, odpeljejo.

Duhovnik je utihnil za trenotek, minister ni zapazil, ali ni hotel zapaziti, da si je otrl starček solzo iz očesa. Potem tiho nadaljuje: „Drugi dan je stal junak pred vrsto vojakov. Ni imel zavezanih očíj, v roki le sv. križ, oko pa je še enkrat pozdravljalo ljubljene domače griče. Votlo je zapel boben, in s klicem: „Bog živi Avstrijo in deželo Tirolsko!“ se je krčmar, v prsi zadet, mrtev zgrudil.“

„To je že nadčloveško“, pravi minister.

„Saj je pa kaj takega mogoče tudi le z božjo milostjo“, odvrne duhovnik. „Glejte, obsojenec je, kakor so pričali duhovnik in stražniki, na kolenih glasno molil in Boga prosil, naj mu dá moči, da ne omaga v tej strašni izkušnji. In Bog sam je obvaroval mučenika za resnico!“

„Vi imate pa dober spomin“, pravi naposled minister ter se duhovniku pokloni, „da te davne stvari še tako živo in zvesto opisujete.“

„Saj imam pa tudi poseben vzrok za to“, odvrne duhovnik resno. „mož, ki je tako junaško spoznal resnico, bil je moj oče; šest let sem bil tedaj star, ko sem ga bil obiskal z materjo v ječi in ko nas je zadnjič blagoslovil.“

sv. obhajila ob 7. uri — pridem pa vas še pred mašo obhajaj.“

Bolnik se je jokal veselja.

Drugo jutro za rana glasil se je zvonček proti hiši, kjer je ležal bolan naš ubogi znavec. Nekaj pobožnih molilcev je spremljalo Najsvetejše.

Ko duhovnik vstopijo v sobo, bilo je vse lepo pripravljeno. Jerica bila je naprosila mater, da so ji posodili sveto razpelo, svečnike in sveče in beli, domači prt, da je z njim pregrnila mizo v bolnikovi sobi.

Sama je klečé pri postelji pričakovala dohoda duhovnikovega. Belo je bila oblečena, venec je imela na glavi, svečo z belim robcem in mašno knjigo je držala v roki.

Kako bi mogel povedati, kako lepo, veličastno je bilo sv. obhajilo tega bolnika! Kako bi mogel pokazati radost Jeričino, ko je s „stricem“ vred izgovarjala besede „Gospod, jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho...“

Solznih oči so vstali pričujoči, ko je bilo sveto opravilo skončano. Jerica pa je šla naravnost v šolo, kjer se je pridružila drugim učenkam, namenjenim k prvemu svetemu obhajilu.

S koliko ljubeznivostjo je gotovo Gospod pričakoval tega angelja pri angeljski mizi!

Da bi pač Korena posnemali odrasčeni pri velikonočni spovedi; ljubki prvoobhajanci pa nedolžno, junaško Jerico!

Po teh besedah minister vstane, odkrije se, pomenljivo pogleda častitljivega duhovnika ter mu moléé podá roko. —

Mi pa ne pozabimo nikdar junakovega vzgleda, sveta bodi vsikdar tudi nam resnica!

16. Ptič je bil!

„Pred žepnimi tatovi svarimo!“ Tako je bilo napisano blizo izhoda iz kolodvorske lope v nekem velikem mestu, kjer je polno zvutih tatinskih ptičev, ki ljudem denar kradejo iz žepov.

„Pred žepnimi tatovi svarimo!“ bral je polglasno lepo oblečen, postaren gospod dobrosrčnega, prikupljivega obraza. Gledal je skozi okno v svojem železniškem vozu. „Slab vtis napravi na popotnika, ko čita tak napis; a svarilo je gotovo zelo potrebno“ opomni, ko sede zopet na svoj prostor, mlajšemu gospodu, ki je bil malo prej vstopil.

Sopotnik takoj porabi priliko za razgovor in kaj uljudno odgovori: „Zal, da res svarilo ni nepotrebno; zakaj vkljub naporom človekoljubnih društev je še vedno veliko izgubljenih, ki ne ločijo, kaj je moje, kaj tvoje; resnično se tat malo kdo poboljša.“

Zažvižgalo je, vlak se je začel premikati; nikdo več ni vstopil.

„Ali se neki človek res tako težko povrne s poti pregrehe?“ vprašuje stari gospod.

„Vsekako, jaz o tem lahko sodim“, odvrne mlajši sopotnik. „Sedaj sem mestni uradnik, prejšnja moja obrt pa je bila tatinstvo.“

Nehoté se oddalji stari gospod nekoliko od svojega tovariša ter osuplo vpraša: „Kaj — vi? . . .“

„Tako je. Za pokoro sem si naložil, da vsakemu odkritosrčno povem, kaj sem bil nekdaj. Grozen dogodek me je naenkrat odvrnil od poti, po kateri sem prej hodil; danes mi lahko izroči vsakdo denarja kolikor hoče; sedaj vem, da je vsakemu nedotakljiva njegova last, sedaj umevam, kaj pomeni zapoved, ki nam pravi: Ne kradi!“

Stari mož se zopet nekoliko bliže pomakne; ni bil več osupel in nezaupljiv, postal je radoveden. „Grozen dogodek?“ vpraša. „Saj bi mi morebiti lahko več o tem povedali!“

„O seveda, le poslušajte! Bil sem z mladega tat. Drugače tudi ni moglo biti. Sin brezvestnih starišev, med nepoštenjaki sem vzrastel brez odgoje; petnajst let sem bil star, in že sem veljal med tovariši za premetenega zmikavca. Kradel pa nisem le iz žepov, ampak kjer in kadar je nanesla prilika.“

Tako sem se nekega dne sukal na kolodvoru, da bi morebiti zmaknil kak nevarovan kovček prtljage, ki se vidijo na kolodvorih po klopeh.

Tu pride neki gospod — pozneje sem zvedel, da je bil trgovec iz Hamburga — s podolgastim košem, zaklenjenim in vrhu še prevezanim z vrvo; postavil je lastnik koč v kot ter se pogovarjal z nekim popotnikom. Slišal sem besede: „Naposled se mi je vendar posrečilo dobiti to lepo redko stvar; draga je pa, draga.“ Čul sem še nekaj o tisočih goldinarjev, potem pa se je oddaljil po-

sestnik od svojega tovariša, rekoč, da gre voznino kupit. Trenutek potem se je obrnil tudi njegov znanec v stran, naglo porabim priliko, zagrabim koš, ter izginem z njim. Zunaj na kolodvoru so bili vrtni nasadi; v te se skrijem, prerežem z ostrim, močnim nožem vrv, odtrgam visečo ključavnico. Ravno, ko privzdignem pokrov, začujejo se za mano koraki; ozrem se, a ni bilo nič, vrtni delavec je šel po svojih potih. Zopet sem se ozrl na koš, čegar pokrov sem držal še v roki, ter pogledam v koš. Čudno, bil je prazen.

Osupel ogledam si ničvredno stvar še enkrat, pa ni bilo ničesar. Preklinjevaje pustim koš in grmovje; o, takrat sem bil še velik grešnik! Tu me nekaj zgrabi zadaj; v istem trenutku oklene se moje levice, potem desnice. Hotel sem se iztrgati ter skočim korak naprej. To je sicer še šlo, a miru še nisem imel; vedno tesneje mi je bilo okrog prsij, tako tesno, da so mi rebra pokala, in mi je zapiralo sapo. Hripavo zavpijem, strmé kričalo je tudi več ljudij, ki so me gledali. Telo mi je oklepala velikanska — kača.

„Strupena kača?“ zakliče stari gospod. Bilo ga je groza.

„Da, boa, velikanska kača, ki se je izmotala iz koša, ko sem privzdignil pokrov, potem pa se od zadaj mene oprijela. Groze sem pal na kolena.“

Tu se prikaže pri kolodvorskih vratih trgovec s prirodninami; pogledal me je, in vse mu je bilo jasno.

„Aha, ukradli ste mi kačo?“ pravi glasno, „kača pa je zajela tatu. Sedaj pa bodite prav mirni, ne ganite nobenega uda, sicer ste izgubljeni. Le en pomoček je za vas.“

„Le hitro, le hitro,“ zdihoval sem, „sicer se zadušim!“

„Imeti moram skledico mleka“, pravi kačin gospodar, „prinesite mi ga hitro!“

„Več ljudij je hitelo v kolodvorsko gostilno. Sicer pa so bili gledalci mirni in tihi, prevzel jih je strah in groza.“

Gospod, kaj sem prestal onih par trenutkov, predno so prinesli mleko, ni mogoče opisati! Smrtni strah mi je odtegnil vso kri z obraza, lasje so se mi ježili; na čelo je stopil mrzel pot.

Naposled prinesó mleka; skledico postavijo blizu mene. Kača je polagoma popuščala, vedno rahlejši so bili oklepi, nazadnje izpusti moje telo, ter se splazi k mleku.

Omahuil sem nesvesten. Šele v ječi sem se zbudil. Dolgo me je mučila huda mrzlica. Potem pa sem postal čisto drug človek.“

„Nad tem moram strmeti“, pravi dobri stari gospod. „Kako pa se je vas oklenila kača?“

Pripovedovalec še enkrat to živo opisuje. „Gospod“, pravi končno ter se dotakne jedne rame poslušalca, „tukaj je bil jeden oklep, tam drugi, in tako (oklene ga okolu pasú) je bilo oklenjeno telo. . . Toda vlak že stoji; jaz moram tukaj izstopiti“. — Uljudno je pozdravil mladi mož starega popotnika in odšel.

Stari gospod je še dolgo mislil na ta dogodek.

No, si je mislil, vsakemu tatu bi privoščil tako poskušnjo, potem bi jih ne bilo več mnogo na svetu. —

V teh mislih pogledati hoče na uro, a — ni je v žepu, išče denarnico po žepih, a izginila je. . . Spoznal je, da je mladi človek le sleparil, ko je pripovedoval s kači, zato, da se ga je lahko dotikal ter mu ukradel uro in denarnico.

Poboljšani tatovi — bele vrane!

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Živinska sol. Vsled mnogih dolgoletnih prošenj je vendar sklenil letos državni zbor, da se bode dalo živinorejcem vsako leto 500.000 meterskih stotov (po 100 kilogr.) živinske soli po 5 kr. jeden kilogram. To živinsko sol bodo tako pobarvali, da se bode takoj razločila od kuhinjske soli. Kdor bi hotel živinsko sol rabiti za jedila mesto kuhinjske soli, bode ostro kaznovan. Živinorejci bodo pa zamogli dobivati te živinske soli še-le prihodnje leto.

Kaljivost zelenjadnih semen. Nekatera semena izgube kmalu svojo kaljivost, druga je pa dalje ohranijo. Kaljiva ostanejo samo jedno, k večjemu dve leti: majoran, kumina (kimej), čebula. Kaljivost ohranijo 2—3 leta: pesa, špargelj, zelena. 3—4 leta ostanejo kaljivi: salata, korenje, buče, fižol, kapus, koleraba. Najdalje 4—6 let ohranijo kaljivost: žajbelj, leča, kumara, špinača.

Zemlja za sadno drevje. Dostokrat sadimo drevesce, ga skrbno gojimo in vendar ne vspeva. Kaj je temu vzrok? Zemlja, v katero smo drevesce vsadili, mu ne ugaja. Kdor hoče, da bode drevesce zares lepo rastlo, naj pazi na sledeče: Jablane ljubijo globoko, močno, ilovnato

zemljo, ki je nekoliko vlažna, ne pa mokra. Tudi nekoliko peščena zemlja še ugaja jablani. Hruškova drevesca ljubijo suho in gorko zemljo. Taka zemlja, na kateri veda stoji, ni za hruške, ker ne more razširiti zlasti ne v globočino svojih korenin. Črešnja najbolje vspeva na suhi, ilovnati, s peskom zmešani zemlji. Drevesce potrebuje tudi gnoja, kakor druge rastline. Kdor ne bode drevescem gnozil, ne bode dobil od njih mnogo sadja. Najboljše gnojilo drevescem je tekoči gnoj. Naredé se ob koncu debela v zemlji luknje in vlije se v te luknje gnojnice ali tudi luga. Kdor želi, da bi mu drevesce krepko rastlo, naj mu gnoji pomladi. Kdor hoče, da bode drevesce nastavilo mnogo cvetnih popkov, naj mu gnoji pozno po leti ali pa v jeseni. Da bode gnoj res tudi drevescu pomagat, je potreba, da se ruševina okrog debela odvzame in da sploh nekaj čevljev okrog debela nič ne raste. Pozneje, ko drevo veliko postane, se sme pač tako okopavanje opustiti, ker se korenine že predaleč na okrog raztezajo in bi, ko bi hoteli odstraniti vso ruševino, pod drevesci v sadovnjakih sploh nič sene ne pridelali.

Razne novice.

(Udanostne izjave) poslane so prevzvišenemu gospodu knezoškofu ljubljanskemu nadalje občine: Goče na Vipavskem, Gobjd nad Kamnikom, Kresnice, Mošnje pri Radovljici in Planina nad Vipavo. — Slava!

(Nevi stolni dekan mariborski) je imenovan starosta mariborskih kapitulacij mil. gosp. asost. protonotarij Fran Kosar. Preblagemu preza služnemu in zvestemu slovenskemu domoljubu iskreno čestitamo.

(Prezentacija.) Za žaro Jožico pri Ljubljani je prezentovau č. g. Simon Zupan, katehet pri č. gg. uradnikah v Škofi Loki.

(Semenj v Žireh) je bil kakor se nam poroča sredpostno sredo prav dobro obiskan. Živine so ljudje prignali blizu 700 glav; zlasti je bilo videti mnogo lepih volov in krav. Tudi kupčija je bila precej živahna posebno za boljše vole. Prišli so kupci tudi iz Ljubljane, gotovo bodo drugič tudi prišli, ako bo de na prodaj vedno lepa živina. — Gledé zidanja nove cerkve nam poroča dopisnik, da sedaj še niso vsi jedini, ali naj se nova cerkev zida na novem ali na prostoru, kjer stoji sedanja cerkev. Želoti je, da se to navkrižje kmalu in z lepa poravna, da se bo de prej ko mogoče začelo z zidanjem nove cerkve, katere smo zares zelo potrebni.

(Tatovi v cerkvi.) Iz Trebnjega se nam poroča: V nedeljo (5. marca) zjutraj vlomila sta v podružnično cerkev sv. Florijana pri Račjem selu dva zločinca. Pragnal jih je cerkvenik gredeč dan zvonit, vsaj ob tistem času je videla neka žena dva muža bežati od cerkve. Odnesele nista nič. Škoda je le, ker sta zid razkopala. Dosedaj še nismo bili navajeni kaj na takega.

(Posebni vlak v Rim) Pogodbe z železniškim ravna teljstvom o zadevi posebnega romarskega vlaka v Rim so ugodno dognane. Natančno se še ta teden naznanijo; tudi izdaja voznih listkov (kart) pričela se bo de pr-hodoje dni.

(Nova maša v Ameriki) Kakor poroča „Amerikančki Slovenec“, imeli so v mestu Kansas lepo slovesnost. Doč 5. februarija je namreč daroval novo sv. mašo čast. g. Anton Podgoršek, rodom Slovenec s Štajerskega. Slovesnega spreveda v cerkev udeležila so se: društvo sv. Cirila in Metoda, slovensko-hrvatsko društvo sv. Jožefa in poljsko društvo sv. Stanislava. — Čast. gospod novomašnik je sedaj na službi v mestu Greeley.

(Tatinska banda pred porotniki.) V četrtek 2 t. m. se je pričela porotna obravnava gledé tatvin, katere je v zadnjih letih na Kranjskem in Štajerskem izvršila družba pretkanih, že večkrat poprej kaznovanih tatov. Na obtožni klopi so sedeli: 52letni Anton Prelovšek, po domače Irke iz Trzina bajtar Janez Abe, po domače „Maček“ iz Trzina, gostilničar Fr. Keber iz Mengša, lovec Lorenč Friškovec iz Mengša, Anton Prelovšek iz Trzina in Janez Lotrič. — Jenko, po domače „Tonček“ iz Radomelj, 27letni A. Kakor obtožba pravi, vlomili so l. 1882 v kriški grad Apfaltrernov, ukradli iz pisalne mize 349 gl., odvedli kaso ter jo razbili v bližnjem gozdu. To sta izvršila Anton Prelovšek in Janez Abe po dogovoru s kriškim lovcem Friškovcem

in Fr. Kebrom. Dobrih 14 dajj pozneje ukradli so trgovcu Juriju Škofcu v St. Vidu usnja in drugih stvari za 458 gl. Zato so bili obsojeni l. 1885 Anton Prelovšek in Čebulja Jakob in France; pri tej tatvini pa je bil tudi A. Jenko iz Radomelj. Lorenč Friškovec je okradel gostilničarja J. Podbevška v Spitaliču. Leta 1891 je bila ukradena posestniku J. Šarcu v Radomljah konjska oprava. Za to tatvino je na sumu Anton Jenko, ker se je pri njem našlo nekaj tega blaga. L. 1892 so tatovi vlomili v prodajalnico Lor. Učakarja v Moravčah ter odnesli usnja, kave, tobaka, denarja itd. v vrednosti 285 gl. Anton Jenko prizna, da je tisto noč peljal v Moravče Antona in Janeza Prelovška, počakal pred vasjo, kamor sta prinesla na voz ukradene stvari; za plačilo je Jenko dobil 10 gl. in še nekaj kave po vrhu; Prelovška sicer tajita tatvino, seveda jima po izpovedbah Jenkota in prič nihče ne verjame. Toda ti tatovi niso svoje sreče poskusili pri tatvini samo na Kranjskem, ampak segali so tudi na Štajersko. Leta 1892 so okradli poštni urad na Vranskem za 1330 gl. 97 kr., in sicer Anton Prelovšek in Janez Lotrič. — Obravnava je bila končana proti znani tatinski družbi tretji dan zvečer. Dobil so Friškovec 4, Abe 6, Lotrič 5, Keber 5, Anton Prelovšek 8, Jenko 2 leti in Janez Prelovšek 13 mesecev.

(V Žrečah) je od državne ceste Celje-Konjice pa nekoliko mimo farne cerkve cesta, ki jo oskrbljuje blagajnica okrajna. Nadaljevanje iste ceste proti Pohorju pa je na skrbi občine. In z deskami težko obloženih vozov se po okraju ne pomika nikjer toliko število, kakor skoč Zreče. Vsled tega je pač umevno, da za popraviljanje ceste tik deroče vode Dravinje mora občinska blagajnica ne malo trpeti. Da se težko breme občini vzljajša, je gosp. Dobnik pri zborovanju okrajnega zastopništva v Konjicah predlagal in svoj predlog prav živo podpiral z razlogi, da še okraj za Zreče razmeroma ni storil nič, zato je naj pač prevzame na svojo skrb cesto, ki je gledé prometa velike važnosti ne samo za okraj, ampak tudi za deželo in še dalje, ker se tam dobivani les razvažta tudi čez mejo naše kronovine. Predlog bil je vsprejet, pa pod pogojem, da okrajna blagajnica prevzame cesto še-le tistokrat, kadar bo de pot lepo vravnana, in v to svrhu je okrajno zastopništvo dovolilo 1500 gl. podpore.

(Iz šole.) Na Dobrni je tretji razred bil dozdej „začasen“, zanaprej bo de „stalen“; in tamošnji začasni „podučitelj“, g. Iglar, postal je stalni „učitelj“; g. Šab, podučitelj pri Novicerkvi, dobil je službo „učitelja“ v Trebovljah; g. Rautar, podučitelj v Brežicah, postal je „nadučitelj“ na Planini.

(Ogenj.) Iz V o d i e se nam poroča 9. t. m.: Danes zvečer imeli smo pri nas ogeoj. Pogorelo je dvoje pohištev z gospodarskimi poslopji vred. Ljudje s silo rešeni; neko bolno ženo so že z ognja privlekli. Kdo je zapalil, se še ne vé; najbrž je pijanost uzrok nesreče. Pogoreleca sta bila za male svote zavarovana; jeden izmed njiju menda pri Slaviji.

(Ogenj.) Od sv. Pavla v Savinjski dolini se nam p še: Včera; dne 11. t. m. bil je strašen ogenj pri svetem Rupertu, vasi župnije gomilske. Vpepelil je ogenj vso veniko vas izvzemši cerkve in treh hiš. Hitro so pripeljali brigadnice, tudi od daleč (vseh vkup 18), pa ni jim bilo mogoče zadušiti, ognja ker je bil veter sila močan, mož. z-na in 2 otroka so zelo opešeni. Škoda velika.

(V Gradcu) so mestni očetje pred tremi leti sklenili, da v mestno službo ne bodo jemali nobenega Slovenca. To so pa gospodje pozabili, da je Gradec poglavitno mesto za vso deželo in da za plačilo številnim gospodom tamšnjim, ki mestjanom dajejo zaslužek, mora skoz davkarnico skrbeti tudi Slovenec. Torej „liberalen“ Nемец še hlapcu Slovencu in dekli Slovenki ne privošči skorjice kruha. Kaj pa bi bilo, ako bi Slovenci poskusili po krajih slovenskih meriti z nemškoliberalno mero po vzgledu mestnega zbora v Gradcu? ako bi se ljudstvo slovensko ogibalo vsakega trgovca, rokodelca, itd., sploh vsakega Nемеца, naj že bo pravi Nемец ali samo po-sili-Nемец, ki med Slovenci rad živi? Če so takemu človeku-Slovenci že dali preveč skupiti, toliko bolj marsikateri misli, da ima pravico „Nемец“ biti in ob enem Slovenca dobrot-nika na zid potiskavati. Nedavno so v Gradcu v mestnem zboru zopet prišli Slovani na vrsto. Neki odbornik je namreč predlagal, naj bi v mestnem gledišču ali „teatru“ ne dajali zaslužka igralcem, ako so Slovani ali pa židovje. Teda mestni očetje so predlog odklonili s 27 glasovi proti 9. Ko bi predlagalec bil svoj predlog razdelil tako, da bi posebej glasovali gledé Slovanov in posebej gledé židov, morda bi dosegel vsaj polovico. Po onokratnem sklepu soditi, bi gospodje kruh odrekli Slovanu, židu pa ne iz straha pred kričem po židovskih časuikih, a te, žalibog kristijani najbolj podpirajo s svojim denarjem.

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 6. aprila 1893 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj 11. marca:	86,	51,	64,	4,	58.
Gradec, 11. marca:	13,	67,	38,	85,	18.
Lince, 4. marca:	64,	37,	8,	62,	45.
Trst, 4. marca:	52,	79,	45,	85,	71.

Tržne cene v Ljubljani

dne 11. marca

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšeni-a m. st.	8	20	Špeh povojen, kgr.	—	66.
Rel.	6	80	Surovo maslo.	—	80.
Jedmes.	6	—	Jajon, jedno	—	2.
Oves.	6	75	Mleko, liter	—	10.
Ajda.	8	25	Goveje meso, kgr.	—	64.
Proso.	5	50	Telečje	—	58.
Koruza.	5	50	Svinjsko	—	64.
Krompir.	3	47	Koštrunovo	—	40.
Leča, hrtl.	13	—	Pisanec	—	55.
Grab.	13	—	Golob	—	22.
Fižol.	9	—	Seno, 100 kgr.	2	67.
Maalo, kgr.	—	98	Slama.	2	32.
Maet.	—	73	Drva trda, 4 kub. mtr.	7	—
Špeh sveč.	—	60	„ mehka.	5	—

Podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

prilreja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočani prani sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahki si pripravljivi obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena stekleni Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gl. 25 kr., po polni 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)

Svarilo! Svarimo pred po-naredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imeni, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva se

se torej vselej izrečno Herbabnyjev apneno-železni sirup. Paziti naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokoliрана varstvena znamka na vsaki steklenici in posumo, ne dajte se zapeljati niti s nižjo ceno, niti s družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredebe! 478 20-13 83 67

Orednja razpošiljalnica za provincoje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau Kaiserstrasse 78. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubaldo pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodam, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar F. Prodam, M. Mizzam, drag.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novemestu: A. pl. Sladovec; v St. Vidi: A. Reichel; na Trbiču: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Sattina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. K. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikovi: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Otvoritev krojaške obrti.

Pretastiti duhovščini in sl. občinstvu usojam se podpisani vjudno javljati, da sem otvoril v Ljubljani, v Šelenburgovi ulici št. 1

krojaški obrt

ter se priporočam v blagohotna mnoga naročila. Imam v zalogi vsakovrstno trpežno blago, ter izdelujem obleko po najnovejšem ali sploh poljubnem kroju po najnižji ceni.

Velespoštovanjem

Franc Železnikar,

126 (5-3) krojač, v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

Jedino pristna Kneippova sladna kava bratov Oelz

v rudečih štirioglatih zavitkih se dobiva v Ljubljani pri M. Wagnerjevi vdovi in v vseh špecerijskih in konsumnih prodajalnicah. 29-1

30-1 Ölzoava kava

priznana najboljša in najzdravnejša dodaja kavi se dobiva v glavni zalogi za Kranjsko pri M. Wagnerjevi vdovi v Ljubljani, in v vseh špecerijskih in konsumnih prodajalnicah.

Malo posestvo na prodaj

obstoječe iz hiše, hleva, pöda, kleti in keželca, vse novo postavljenno, dvanaest mernikov posestva, nekoliko travnikov, vsake bate sadnega drevja, lepega vinograda nad hišo, nekoliko gozda in pasnika za govejo živino in drobnico. Posestvo je oddaljeno uro hodä od zagorske in trboveljske rudarije.

Vse prodä ceno posestnik **Janez Guna** v Potoški vasi št. 46, pošta Zagorje ob Savi. 26 (3-2)

Henrik Zadnikar

pasar in srebrar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17

se priporoča velečastitej duhovščini v napravo in popravo vsakovrstne

cerkvene posode

iz bronä in srebra v poljubnih slogih z zagotovilom trajnega, dobrega dela in najnižje cene.

Napravlja na željo cerkvena dela za plačilo na obroke.

Sprejema stare reči v prenovljanje, t. j. v posrebranje in pozlačenje. 76 24-10

V zalogi ima vedno različne cerkvene posode, stotake tudi strelovođe.

zadnja cena

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5.

Zaloga vsake baže

gvantnega blaga za moške in ženske 72 9-2

kakor tudi vse vrste koe, kovtre, srajce, jope, nogovice, svillene in cajgaste rute itd.

po najnižji ceni.

zadnja cena.

zadnja cena.

zadnja cena.

10-6

Anton Kersnič, S
ključavničar v Hrovači pri Ribnici,

se priporoča predast. duhovščini in si. občinstvu za naravno dobrih in trpežnih štedilnih ognjišč (šparherdov), ökov za vsakovrstne stavbe, za popravo vsake baže strojev za kmetijstvo in šivanje, in turnskih ur, naprav tehtnic (vag). Popravi tudi stare prelahke uteže. Izdeluje grobna omrežja (Grabgitter) po načrtih, in razna cerkvena v to streko spadajoča dela v poljubnih slogih. Cene so nizke, dele ukusno.

Jermena za stroje

iz najboljšega jedrnatega usnja, vsake širokosti, dolgosti in debelosti, dalje

Jermenje 24 (6-2)

za živati, vezati, za cepce, grjile in hlače po čuda niaki ceni izdeluje in priporoča

Ceniki se franko razpošiljajo.

Anton Košir,
Kolodvorske ulice št. 24, v Ljubljani
poleg južnega kolodvora.

Zat. A. Solbring, Lipsija, Novomesto.

Načrt in izdelava C. Opitzka.

Enajst oddelkov, obsežajoči:

I. Nemčija — II. Avstro-Oggersko — III. Švice
IV. Francija — V. Italija — VI. Belgija in
Holandija — VII. Švedija in Norveško —
VIII. Danija — IX. Vel. Britanija — X.
Španija in Portugal. — XI. Rusija in spod-
nje podonavske države. 76 2

Popolno v 35 izdajah a 60 kr.
Dobi se v vseh knjigarnah. 87-4

IV. zvezek: POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. — Tudi III. zvezek je še v zalogi.

Pri zlatem drči. jabolku.

J. PSEHOFER

Zum goldenen Relehsapfel. 11 (12-5)

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne krogeljice, poprej **univerzalne krogeljice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Ze mnogo desetletij so te krogeljice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh krogeljic velja: 1 škatljica s 15 krogeljicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri ne-frankovanej pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: 1 zavoj krogeljic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoj se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno **Pserhoferja kri čistilne krogeljice** in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrova na navodilu za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer v **26 rdeči** barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maža za protin**, 1 gld. 20 kr. — **Prašek proti potenju nog**, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — **Balzam za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frank. pošlj. 65 kr. — **Zdravilna esenca (Praške kapljice)**, proti sprjemenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 23 kr. — **Angleški öudezni balzam**, 1 steklenica 50 kr. — **Fijakarski prašek**, proti kašlju itd. 1 škatlja 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — **Tannochinin-pomada, J. Pserhoferja**, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld. — **Univerzalni obliž**, prof. S t e u d e l - a, sredstvo primerno ranam, uteklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošljat. 75 kr. — **Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a**. Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbé — **Pošiljate po pošti zvrše** se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljatih s povzetjem. Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri **G. Piccolli-ju**.

Slovenski romarski vlak v Rim!

VABILO

na

prvo slovensko romanje

V R I M

povodom petdesetletnice škofovskega jubileja sv. Očeta
papeža **LEONA XIII.**

za katero priredita spodaj podpisana posebni vlak po jako znižani ceni

v ponedeljek, dné 10. aprila 1893

in sicer da se, kakor drugi narodi, tudi verni Slovenci poklonijo svetemu Očetu in o tej jako ugodni priliki ogledajo njegove svetne zanimivosti.

Posebni vlak vozi sledeče:

Postaje	Vlak odhaja ob	Cena za tje in nazaj			Postaje	Vlak odhaja ob	Cena za tje in nazaj		
		I. razr.	II. razr.	III. razr.			I. razr.	II. razr.	III. razr.
Maribor	9 — dopold.	70—	50—	33—	Ljubljana	1 46 popold.	62 70	44 80	29—
Rače	9 20 "	69 70	49 90	32 80	Borovnica	2 21 "	61 70	44—	28 70
Pragarsko	9 31 "	69 30	49 70	32 60	Logatec	3 02 "	61 20	43 70	28 50
Slov. Bistrica	9 45 "	69 —	49 50	32 40	Planina	3 19 "	60 80	43 30	28 30
Polčane	10 01 "	68 90	49 40	32 20	Rakec	3 33 "	60 30	42 90	28 —
Ponikva	10 30 "	68 —	48 80	32 —	Postojna	3 54 "	59 80	42 60	27 80
Grobelna	10 38 "	67 90	48 70	31 90	Prestranek	4 06 "	59 80	42 30	27 60
Št. Jur	10 45 "	67 60	48 40	31 70	Št. Peter	4 20 "	59 20	42 20	27 50
Store	10 55 "	67 50	48 30	31 60	Divča	4 55 "	57 90	41 10	26 80
Celje	11 08 "	67 —	48 —	31 40	Sežana	5 12 "	57 40	40 80	26 60
Laški trg	11 24 "	66 60	47 70	31 20	Opčina	5 24 "	57 30	40 70	26 50
Zidanmost	11 49 "	66 10	47 30	30 90	Proseka	5 33 "	56 90	40 50	26 40
Hrastnik	12 01 popold.	65 70	46 90	30 70	Nabrežina	5 55 "	56 80	40 40	26 30
Trbovlje	12 10 "	65 60	46 80	30 60	Tržič (Monfalcone)	6 25 zvečer	55 90	39 70	25 80
Zagorje	12 18 "	65 10	46 60	30 50	Ronke	6 33 "	55 80	39 60	25 70
Litija	12 43 "	64 60	46 20	30 20	Zagrado	6 43 "	55 40	39 30	25 60
Krennice	12 55 "	64 10	45 90	30 —	Rubija	6 57 "	54 90	39 —	25 40
Zalog	1 18 "	63 20	45 10	29 50	Gorica	{ prih. 7 08 "	54 80	38 90	25 30
Ljubljana	prih. 1 31 "	62 70	44 80	29 —		{ odh. 7 43 "			

Videm (Udine) prih. 8 50 zveč., o lh. 10 20 zveč. Cena za I. razred gl. 54 10, II. razred gl. 38 40, III. razred gl. 25 —.
Firence prih. 8 41 zjutraj, odh. 9 20 zjutraj. Chiusi prih. 1 14 popold., odh. 2 14 popold. V Rim prih. ob 5 popoldne.

Goraj navedene cene veljajo za vsako nad tri leta staro osebo za vožnjo tje in nazaj, toda po taisti progi nazaj. Preko Lorete nazajvožnja pa stane v I. razr. gl. 4.—, v II. razr. gl. 3.— in v III. razr. gl. 2.— dražje, in to naj se ob enem pri kupovanju ali vsaj med vožnjo pred Gorico oskrbi, ker pozneje je postreči nemogoče.

Nazajgredé se sme po **Laškem** proti naznanilu **vožnja šestkrat prenehati**, in je ista **dovoljena brez vsake doplače** z vsakim vozno rednim osebnim in brzovlakom. **Po Avstriji**, to je od Kormina (Cormons) sém, je pa **izstop na voljo, torej neomejen**. Listki so za nazajvožnjo **30 dni veljavni**.

Za **vožnjo na stranskih progah**, n. pr. od Gradca do Maribora, od Ptuja do Pragarskega, od Zagreba do Zidanega Mosta, od Reke do Šempetra in od Trsta do Nabrežine naj se jemlje do bližnje postaje, od koder **posebni vlak po'je, retour vožnji listki**, ker je veljava istih podaljšana od 8 dni na **30 dni**, ako se pokaže listek, veljaven za vožnjo v Rim.

Enako je tudi **znižana** na podlagi rimskega listka vožnja od **Rima do Napolja in nazaj**, in sicer za I. razred gl. 18.—, II. razred gl. 13.— in III. razred gl. 8.50 in sicer z vsakim vlakom, ako se udeleži izleta saj 25 oseb.

Razven tega prirejen bo pa tudi skupni izlet **iz Rima v Napolj**, oziroma „Valle di Pompeji“, in to najbrž **v ponedeljek 17. aprila zjutraj**. Stranska taka vožnja traja nekako 5 ur. Na podlagi rimskega listka **znižana je cena za vožnjo po Laškem** tudi za posamezne priklopljene vožnje nazajgredé, n. pr. od Foligno do Assissi ali Perudžije, od Bologne do Firence in nazaj. — Od več prtljage nego se seboj v voz vzame, plača se posebej.

Potovalna pravica ni neobhodno potrebna, vendar pa je priporočljivo, oskrbeti si kako uradno listino, n. pr. domovinski ali krstni list, potovalno legitimacijo itd., ker so te listine potrebne posebno pri vsprejemanju poštnih pošiljatev.

Vozni listki preskrbé naj se **prej ko prej, skrajni čas pa do 4. aprila l.**, ker pozneje, če bo vsprejem sploh še mogoč, bode vsak listek **50 kr. dražji**.

Dobivajo se pa **vozni listki** pri spodaj podpisanem **podjetniku vlaka**, pri „**Katoliški družbi**“ v **Ljubljani**, kakor tudi pri mnogih župnijskih, občinskih in poštnih uradih. Prijatelji podjetja, ki bi hoteli v prosep taistega z dobrohotnim prodajanjem **voznih listkov** pripomoči, prošeni so, to **takoj naznaniti** spodaj navedenemu. Neprodani listki vzamejo se nazaj.

Med tjevožnjo bo oskrbljena večerja v Vidmu (Udine), zajutrek v Firenci in obed v Chiusi.

Kratek kažipot in tolmač, knjižica, katera bo obsegala **vspeored bivanja v Rimu, načrt in zanimivosti** taistega, **najpotrebnejše izraze v laščini, načrt laških železnic z voznim redom**, in vsem drugim potrebnim, dobivala se bodo zadnje dni pred odhodom in med vožnjo v vlak, kakor tudi znamke, s katerimi le bo vstop v Rimu povsod brezplačno mogoč.

Vlaki, v najpripravnejši zvezi s posebnim vlakom vozijo sledeče: Iz Dunaja ob 9.— zvečer (dan poprej), iz Gradca taisti dan ob 5.50 zjutraj, iz Spod. Dravograda ob 4.50 zjutraj, iz Ptuja ob 7.33 zjutraj, iz Velenj ob 5.50 zjutraj, iz Zagreba ob 8.02 zjutraj, iz Kamnika ob 9.50 dopoldne, iz Trbiža v Ljubljano ob 3.40 zjutraj, iz Reke ob 8.— dopoldne, iz Pulja ob 6.55 zjutraj, iz Trsta ob 4.35 popoldne, iz Trbiža na Videm ob 5.20 ali ob 1.11 popoldne, iz Beljaka na Videm ob 4.33 popoldne ali ob 11.55 dopoldne, iz Celovca po juž. želez. na Videm ob 2.45 popoldne ali 10.— dopoldne. Oni Koroški udeleženci, ki želijo v Vidmu v posebni vlak vstopiti, morajo to takoj pri kupovanju listka naznaniti.

Slovenci!

Ne zamudimo te lepe prilike in pokažimo v prav mnogobrojnem številu vernost in udanost našemu svetemu Očetu, oglejmo si pa ob enem prekrasno prestolico katolištva in lepe laške pokrajine, v kar ste uljudno vabljeni.

Jos. Paulin

mejn. potov. pisarna v Ljubljani
podjetnik posebnega vlaka.

Katoliška družba v Ljubljani

(dr. Ant. Jarc, prošt, predsednik)
podjetnica slavnosti.